

Raadsstuk

Onderwerp: Beleid bestrijding voortijdig schoolverlaten (VSV) 2010
Reg.nummer: 2009/ 122659

1. Inleiding

De gemeente ontving over de periode 2006 tot en met 2009 in het kader van het Grote Stedenbeleid middelen voor de bestrijding voor voortijdig schoolverlaten.

Via de nieuwe Decentralisatieuitkering Jeugd (DU Jeugd) ontvangt de gemeente opnieuw middelen voor het VSV-beleid in 2010 e.v. en dan specifiek voor de intensivering van de zorg voor overbelaste jongeren/ potentiële voortijdige schoolverlaters.

Het kabinet heeft echter besloten zonder vooraankondiging en zonder overgangsregeling om de budgetten te herschikken. Voor Haarlem betekent deze herberekening een korting van ruim 30%. Onze stad ontvangt vanaf 2010 een bedrag van 314.000 euro per jaar op grond van de nu gepubliceerde besluitvorming. De rijksoverheid wil bovendien dat de gemeenten in 2010 e.v. uit dit budget structurele middelen inzetten voor Plusvoorzieningen voor overbelaste jongeren, dit in het kader van het landelijk speerpunt “Aanpak van de schooluitval”.

Het vigerende Haarlemse beleid heeft gewerkt en de doelstelling (prestatieindicator) van het aantal herplaatsingen (227) van voortijdige schoolverlaters is in 2009 behaald, mede door de ingezette instrumenten in het kader van het VSV beleid.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor de volgende projecten in het kader van het beleid voortijdig schoolverlaten (VSV) 2010 ad 494.610 euro te financieren:

PIAS/Jeugdzorg

Allochtone mentoren

Rebound

Scholing Zorgcoördinatoren

Formatie RMC specifieke trajectbegeleider zorg bijzondere doelgroepen

Taalklas VO

Plusvoorziening zorgstructuur: dit project wordt voor 1 maart 2010 nader uitgewerkt in het kader van de aanvraag bij het ministerie OCW (regeling Plusvoorziening).

3. Beoogd resultaat

Vermindering van het aantal voortijdige schoolverlaters.

4. Argumenten

- De te bereiken resultaten in het kader van het VSV beleid
- Het met het ingezette beleid en instrumenten bereikte resultaat (prestatieindicator) voor het terugdringen en herplaatsen van voortijdige schoolverlaters
- De lopende afspraken met de instellingen, die zorg en begeleiding bieden aan deze jongeren
- De ontwikkelingen van de Plusvoorziening voor overbelaste jongeren

De met het rijk door de gemeente en de scholen afgesproken doelstelling om het aantal voortijdige schoolverlaters(vsv-ers) in 2010-2011 met 40% te verlagen en het behalen van een startkwalificatie door zoveel mogelijk jongeren (o.a. door herplaatsingen op scholingstrajecten) komt in gevaar, wanneer de VSV projecten niet meer worden uitgevoerd.

5. Financiële paragraaf

Beschikbaar is voor VSV via de Decentralisatieuitkering Jeugd 2010 een bedrag van 314.000 euro op jaarbasis. Het tekort bedraagt dus 180.610 euro voor 2010 (zie bijlage 3 voor nadere specificatie).

Dit bedrag zal voor 2010 volledig worden ingezet voor VSV. De totale kosten van de hierboven in te zetten instrumenten bedragen 494.610 euro op jaarbasis.

De kosten worden verantwoord op kostenplaats nr. 2431.

Het tekort van 180.610 euro kan worden gedekt door inzet van vrijkomende middelen in de jaarrekening 2009 als gevolg van omlabeling van gemeentelijke uitgaven peuterspeelzaalwerk in 2008 en 2009.

(in feite worden deze gemeentelijke uitgaven verantwoord als gsb-uitgaven, waardoor de gemeentelijk uitgaven vrijvallen.) Dit bedrag zal bij de jaarrekening 2009 onderdeel uitmaken van de bestemming van het rekeningresultaat 2009 waar de raad uiteindelijk over dient te besluiten.

6. Kanttekeningen

Aangezien er tal van landelijke ontwikkelingen zijn op dit beleidsterrein wordt 2010 als overgangsjaar beschouwd. Voor de periode 2011-2014 zal in 2010 dan ook een meerjarenbeleidsplan worden opgesteld, met een totaal overzicht van alle op dit terrein mogelijke maatregelen met bijbehorende financieringsregelingen

7. Uitvoering

Uitvoering vindt plaats door de in het voorstel per project genoemde organisaties.

8. Bijlagen

- Voorstel beleid bestrijding voortijdig schoolverlaten (VSV) 2010
- Schema Overzicht uitgaven 2009-2010

Het college van burgemeester en wethouders,

De secretaris,

de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

De volgende projecten in het kader van het beleid voortijdig schoolverlaten (VSV) 2010 ad 494.610 euro te financieren:

PIAS/Jeugdzorg

Allochtone mentoren

Rebound

Scholing Zorgcoördinatoren

Formatie RMC specifieke trajectbegeleider zorg bijzondere doelgroepen

Taalklas VO

Plusvoorziening zorgstructuur: dit project wordt voor 1 maart 2010 nader uitgewerkt in het kader van de aanvraag bij het ministerie OCW (regeling Plusvoorziening).

Gedaan in de vergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Beleid bestrijding voortijdig schoolverlaten (VSV) 2010

1. Aanleiding

In het kader van het Uitvoeringsprogramma 2007 voor de Brede Doeluitkering Sociaal (Grote Stedenbeleid/GSB) 2006 tot en met 2009 is één van de prestatieafspraken dat in 2009 schoolverlaters zijn herplaatst met als inzet het alsnog behalen van een startkwalificatie.

De te leveren inspanningen over de periode tot en met eind 2009 zijn (geweest):

- continueren en het opzetten van projecten ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten
- intensivering van de uitvoering van de reguliere RMC-functie
- extra inzetten van de leerplichtfunctie

Vanaf 2010 wordt een nieuwe regeling Voortijdig Schoolverlaten (VSV) van kracht. Het kabinet houdt daarbij vast aan de doelstellingen van het beleid voortijdig schoolverlaten en het bereiken van de resultaten van vermindering voortijdige schooluitval.

Hieronder wordt ingegaan op de gevolgen van de nieuwe regeling en wordt een voorstel gedaan voor een overgangsregeling voor komend jaar.

Aangezien er tal van landelijke ontwikkelingen zijn op dit beleidsterrein wordt 2010 als overgangsjaar beschouwd. Voor de periode 2011-2014 zal in 2010 dan ook een meerjarenbeleidsplan worden opgesteld, met een totaal overzicht van alle op dit terrein mogelijke maatregelen met bijbehorende financieringsregelingen

2. Landelijk beleid 2006 t/m 2009

In 2009 betekent het beleid concreet dat Haarlem 227 herplaatsingen van voortijdig schoolverlaters naar scholing/opleiding of naar leren en werken moet hebben gerealiseerd. De jongeren moeten daarbij een startkwalificatie (minimaal diploma Havo of MBO 2 niveau) gaan behalen. Om dit te bereiken zijn diverse projecten gefinancierd uit het GSB budget. Het budget hiervoor bedroeg op jaarbasis 444.454 euro.

Deze doelstelling (prestatieindicator) van het aantal herplaatsingen van voortijdige schoolverlaters is in 2009 behaald, mede door de ingezette instrumenten in het kader van het VSV beleid. Er zijn 230 herplaatsingen van jongeren door de uitvoerder van het RMC (het Regionaal Bureau Onderwijs) in samenwerking met ketenpartners gerealiseerd naar scholing. Daarnaast zijn er 241 herplaatsingen van RMC jongeren uitgevoerd naar werk, soms gecombineerd met scholing. Door middel van het aanbod van EVC trajecten (erkenning eerder verworven competenties(/ervaringscertificaten) wordt een deel van deze jongeren overigens alsnog gekwalificeerd voor de arbeidsmarkt.

3. Kabinetsbeleid 2010

Via de nieuwe Decentralisatieuitkering Jeugd (DU Jeugd) ontvangt de gemeente opnieuw middelen voor het VSV-beleid in 2010 en dan specifiek voor de intensivering van de zorg voor overbelaste jongeren/ potentiële voortijdige schoolverlaters.

Echter zonder vooraankondiging en zonder overgangsregeling heeft het kabinet besloten om de budgetten te herschikken. Oorzaak is dat het kabinet de voor het VSV-beleid behouden middelen heeft verdeeld onder meer gemeenten, namelijk naast een toekenning aan de G 32-steden ook een toekenning aan vijf andere gemeenten (de zgn. Ortega-gemeenten), en daarnaast een andere verdeelsleutel heeft gehanteerd.

Voor Haarlem betekent deze herberekening een korting van ca. 30%. Onze stad ontvangt vanaf 2010 een bedrag van 314.000 euro per jaar op grond van de nu gepubliceerde besluitvorming. Haarlem heeft hiertegen protest aangetekend bij de staatssecretaris van Onderwijs en ook gezamenlijk met de G 32-steden in een brief op de gevolgen van deze bezuiniging voor het VSV beleid gewezen (bijlagen 1 en 2).

De rijksoverheid wil bovendien dat de gemeenten in 2010 e.v. structurele middelen inzetten voor Plusvoorzieningen voor overbelaste jongeren, dit in het kader van het landelijk speerpunt "Aanpak van de schooluitval". Een Plusvoorziening is een geïntegreerd aanbod van zorg en hulpverlening, onderwijs en arbeidsmarkttoeleiding voor jongeren, die extra begeleiding nodig hebben om een start- of beroepskwalificatie te verwerven. Hierbij kan worden gedacht aan AKA-opleidingen (gekwalficeerde assistentenopleidingen /niveau 1), maar ook aan een aanbod voor jongeren van 12-16 jaar of 12- of 24- uursopvang voor jongeren tot 23 jaar.

De contactschool van het VSV-convenant ontvangt een beperkt, incidenteel budget voor een Plusvoorziening gedurende twee schooljaren op aanvraag bij het ministerie OCW en in samenwerking met de RMC regio (in te dienen vóór 1 maart 2010). Het rijk gaat ervan uit dat scholen en gemeente samenwerken om deze Plusvoorzieningen in te richten en te financieren.

4. Gevolgen nieuwe regeling 2010.

De korting op het budget betekent dat een aantal VSV projecten en de daarbij behorende uitvoering in 2010 niet meer kan worden gefinancierd uit rijksmiddelen. Daardoor komt de met het rijk door de gemeente en de scholen afgesproken doelstelling om het aantal voortijdige schoolverlaters(vsv-ers) in 2010-2011 met 40% te verlagen en het behalen van een startkwalificatie door zoveel mogelijk jongeren in gevaar.

Met zo'n korte invoeringstermijn en eveneens nieuwe ontwikkelingen op het VSV-terrein in 2010 is bovendien doorvoering van een grote wijziging niet haalbaar.

Een aantal van de lopende projecten betreft juist de verbetering van de zorg voor risicojongeren, namelijk inzet PIAS en allochtone mentoren van Bureau Jeugdzorg, de extra inzet van Reboundvoorzieningen, de scholing van zorgcoördinatoren op de scholen en de inzet van een specifieke medewerker bij RMC ten behoeve van de zorg voor de bijzondere doelgroep jongeren (tienermoeders, verslaafden, ex-gedetineerden, e.d.).

Hieronder wordt specifiek ingegaan op de in het kader van het lopende VSV/GSB-beleid ingezette instrumenten. Hierbij wordt verwezen naar het schema in bijlage 3.

PIAS/Jeugdzorg

De zorgadviesteams (ZATS) worden met ingang van 2011 voor alle scholen wettelijk verplicht. De gemeente heeft een regiefunctie in het mede tot stand brengen van de ZAT's.

Bovendien is de gemeente participant in deze zorgadviesteams door middel van deelname van de leerplichtambtenaar en RMC-trajectbegeleider naast bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg.

Het jaar 2010 is dan ook een overgangsjaar, waarbij de PIAS medewerkers van bureau Jeugdzorg(BJZ) volgens de nu van kracht zijnde prestatieafspraken met BJZ hun rol voor de scholen van voortgezet onderwijs(VO) blijven vervullen. Tevens wordt in 2010 bezien in hoeverre het huidige PIAS model kan worden geïmplementeerd bij de ZAT's van het VO. Het gaat hierbij dus om een lopende afspraak, die voor 2010 nog eenmalig wordt voortgezet. In 2011 ontstaat een nieuwe situatie, doordat de uitvoering van Bureau jeugdzorg in de huidige vorm wordt beëindigd

Ook bij het MBO worden de ZAT's verplicht in 2011. Daarnaast worden er Plusvoorzieningen opgericht in 2010 (zie hieronder).

Allochtone mentoren/Jeugdzorg

Ook voor deze taak geldt dat 2010 een overgangsjaar is en er nog sprake is van een eenmalige bekostiging.

Rebound

Rebound is bedoeld voor risicojongeren uit het voortgezet onderwijs (potentiële voortijdige schoolverlaters). Voor deze leerlingen is een tijdelijke opvang noodzakelijk. De plekken van Rebound worden door het ministerie OCW gefinancierd via subsidiëring aan het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs.

Aangezien er een tekort aan plekken is, is het noodzakelijk extra plekken voor de opvang en zorg voor deze overbelaste jongeren te financieren.

Scholing Zorgcoördinatoren

Op de scholen van Voortgezet Onderwijs zijn Zorgcoördinatoren werkzaam. Deskundigheidsbevordering is voor nieuwe Zorgcoördinatoren in 2010 noodzakelijk.

De scholen ontvangen hiervoor geen middelen in 2010. In 2011 wordt bezien in hoeverre met de wettelijk verplichte invoering van de ZAT's, de regelingen ten aanzien van het Schoolmaatschappelijk Werk en de ontwikkeling van Passend Onderwijs de scholen deze financiering zelf kunnen regelen.

Formatie RMC

Bij de uitvoering van RMC wordt een medewerker voor de nazorg van voortijdige schoolverlaters ingezet. Deze taak kan door de reguliere trajectbegeleiders voor hun eigen doelgroepjongeren worden uitgevoerd.

Wel is er een blijvende behoefte aan de specifieke trajectbegeleider voor bijzondere doelgroepen, zoals tienermoeders, verslaafde jongeren en ex-delinquente jongeren, omdat deze doelgroep een specifieke aanpak met extra zorg vergt. Financiering is niet mogelijk uit het reguliere RMC-budget.

Coach4you

Dit project voor mentoren voor leerlingen in groep 8 van het basisonderwijs heeft in 2009 een eenmalige subsidie gehad. In 2010 wordt met de schoolbesturen van primair onderwijs besproken of en in hoeverre dit project wordt voortgezet en kan worden gefinancierd.

Formatie leerplicht

Taken van de leerplichtwet worden uitgevoerd op basis van reguliere middelen leerplicht en middelen kwalificatieplicht voor leerlingen tot 18 jaar. De nieuwe regeling is niet bedoeld voor deze gemeentelijke uitvoering en dit onderdeel vervalt voor de financiering uit VSV.

Uitvoering CAREL

De nieuwe regeling is niet bedoeld voor uitvoering van het registratie- en meldingssysteem leerplicht en RMC. Haarlem en de regiogemeenten in Zuid- en Midden-Kennemerland financieren dit systeem gezamenlijk (bedrijfsplan CAREL). Dit onderdeel vervalt voor de financiering uit VSV.

Taalklas VO

Door de gezamenlijke schoolbesturen VO en gemeente is destijds afgesproken om samen een stedelijke onderwijsvoorziening te realiseren om de instroom van anderstalige leerlingen in het reguliere VO-onderwijs zo veel mogelijk te reguleren en te optimaliseren. In dit kader is de Taalklas (voormalige ISK) geïmplementeerd.

Door deelname aan het onderwijs in de Taalklas leert elke leerling, die de Nederlandse taal niet beheerst, de basisvaardigheden van de Nederlandse taal om hierna zo spoedig mogelijk - goed voorbereid - door te stromen naar reguliere vormen van onderwijs, waardoor zij de aangeboden leerstof goed kunnen volgen.

Deze voorziening is een preventief instrument ter realisering van een afgeronde schoolopleiding en ter voorkoming van voortijdige schooluitval.

De kosten van de Taalklas worden gedekt door de reguliere financiering van de uitvoerende school, financiële bijdragen van alle andere VO-scholen en een financiële bijdrage van de gemeente 40.000 euro's. De financiële bijdrage van de gemeente werd voor 2009 nog uit het Onderwijsachterstandenbudget(OAB) betaald. De nieuwe wet OKE, waaronder voorkoming en bestrijding van onderwijsachterstanden valt, is totaal gericht op de voorschoolse educatie en het basisonderwijs.

Subsidiëring vanuit het onderwijsachterstandenbudget kan in 2010 niet meer plaatsvinden.

Nieuwe projecten VSV/ Plusvoorzieningen

Bij de op te zetten Plusvoorziening in 2010 dient ook de hulpverlening en zorgstructuur voor jongeren op de "Plusschool" (VO en MBO) te worden toegevoegd. Hierbij is BJZ overigens ook één van de partijen. Het rijk gaat ervan uit dat de gemeente structureel (via de decentralisatieuitkering Jeugd/VSV) extra investeert in deze Plusvoorziening en de zorg voor risicojongeren naast hetgeen de contactschool VSV gaat doen via de incidentele middelen.

De Plusvoorziening wordt in 2010 ingevoerd en zal voor wat betreft de zorgstructuur uit het VSV-deel van de decentralisatieuitkering Jeugd moeten worden gefinancierd. Nu wordt daarvoor voor 2010 een beroep gedaan op dit budget. De plannen worden in de aanvraag, die vóór maart 2010 bij het ministerie OCW moet worden ingediend, exact uitgewerkt met de contactschool en meegenomen in de hiervoor op te stellen vervolgnota (februari 2010). In het Meerjarenbeleidsplan VSV 2011-2014 worden structurele plannen voor wat betreft de Plusvoorziening gepresenteerd op basis van de opgedane ervaringen.

5. Financieel budget 2009:

Beschikbaar was in het kader van VSV/GSB een bedrag van 444.454 euro op jaarbasis.

De uitgaven 2009 bedroegen 484.500 euro en werden mede uit het restantbudget VSV 2008 gefinancierd.

Budget 2010:

Beschikbaar komt voor VSV via de Decentralisatieuitkering Jeugd 2010 e.v. een bedrag van 314.000 euro op jaarbasis.

Dit bedrag zal voor 2010 volledig worden ingezet voor VSV (kostenplaats nr.2431) De totale kosten van de hierboven in te zetten instrumenten bedragen 494.610 euro op jaarbasis. Het tekort bedraagt dus 180.610 euro voor 2010 (zie bijlage 3 voor de specificatie).

Samengevat zijn hiervoor de argumenten:

- De te bereiken resultaten in het kader van het VSV beleid 2010
- Het met het ingezette beleid en instrumenten in 2009 bereikte resultaat (prestatieindicator) voor het terugdringen en herplaatsen van voortijdige schoolverlaters
- De lopende afspraken met de instellingen, die zorg en begeleiding bieden aan deze jongeren
- De ontwikkelingen van de Plusvoorziening voor overbelaste jongeren

Het tekort van 180.610 euro kan worden gedekt door inzet van vrijkomende middelen in de jaarrekening 2009 als gevolg van omlabeling van gemeentelijke uitgaven peuterspeelzaalwerk in 2008 en 2009.

Gezien alle nieuwe ontwikkelingen op het terrein van Bestrijding Voortijdig Schoolverlaten (VSV) wordt in 2010 een meerjarenbeleidsplan voor 2011-2014 gepresenteerd met een totaaloverzicht van alle in te zetten instrumenten en financieringsregelingen.

6. Voorstel aan de raad

1. Het college stelt de raad voor de volgende projecten in het kader van het beleid voortijdig schoolverlaten (VSV) 2010 ad 494.610 euro te financieren:
PIAS/Jeugdzorg
Allochtone mentoren
Rebound
Scholing Zorgcoördinatoren
Formatie RMC specifieke trajectbegeleider zorg bijzondere doelgroepen
Taalklas VO
Plusvoorziening zorgstructuur: dit project wordt voor 1 maart 2010 nader uitgewerkt in het kader van de aanvraag bij het ministerie OCW (regeling Plusvoorziening).
2. Dit bedrag wordt voor 314.000 euro gedekt uit de Decentralisatieuitkering Jeugd/VSV en voor 180.610 euro uit de door omlabeling van uitgaven in 2008 en 2009 beschikbare middelen, die onderdeel uitmaken van het voorstel aan de Raad tot bestemming van het rekeningsresultaat 2009.
3. De kosten ad 494.610 euro worden verantwoord op kostenplaats 2431.
4. Het college stelt de Raad voor in 2010 een meerjarenbeleidsplan VSV te presenteren.
5. Betrokken instellingen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
6. Het college stuurt het voorstel naar de gemeenteraad nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht.

Bijlage Overzicht uitgaven 2010

Samengevat in het onderstaand *schema*:

<u>Project</u>	<u>Bedrag 2009 GSB/VSV</u>	<u>Bedrag 2010 VSV/DU Jeugd</u>
PIAS/Jeugdzorg	179.158	179.158 zorgstructuur 2010
Allochtone mentoren/Jeugdzorg	70.452	70.452 zorgstructuur 2010
Rebound	60.000	85.000 zorgstructuur
Scholing zorgcoördinatoren	8.710	10.000 scholing zorgcoördinatoren/zorgstructuur
Formatie RMC nazorg medew.(NEP) Formatie RMC specifieke trajectbegeleider zorg bijzondere doelgroepen	39.140	50.000 specifieke trajectbegeleider bijzondere doelgroepen/ zorgstructuur
Impuls project coach4you	7.260	Vervallen/ met scholen financiering bezien
Formatie leerplicht	39.140	Vervallen/ leerplicht regulier
Taalklas VO	40.000 VSV/OAB	40.000
Beleidsmedew.JOS	39.140	Vervallen
Nieuwe projecten VSV		60.000 Zorgstructuur bij Plusvoorziening /Aanvullend aanbod risicojongeren
Totale kosten GSB/VSV (incl. Taalklas VO)	484.500	494.610 euro

Tekort voor VSV 2010 :totaal 180.610 euro:

120.610 euro voor lopende projecten

60.000 euro voor investering in Plusvoorziening